

[Poul Hartling.]

ger, som vi har gjort. Lovgivningens administration må indrettes således, at misbrug ikke kan finde sted.

For det andet: venstre er modstander af censur. Der skal være frihed til at sige og skrive og trykke, hvad man vil. Der skal være meningsfrihed. Lovgivningen må alene sætte grænser for meningsfrihedens udøvelse, hvor denne kan krænke eller forulempe andre eller skade landets sikkerhed. Det vil altså sige, at frihed og meningsfrihed er ikke det samme som tøjlesløshed eller anarki. Det er nødvendigt med en lovgivning, der kan regulere og beskytte.

For det tredje: vi afviser den påstand, at der skulle være tale om politisk censur, fordi man ikke vil give statspenge til hvad som helst, en person eller en bevægelse kan finde på at søge om tilskud til.

Det ses, at lederen af en forening, der kaldes BRIS, nu vil klage til ombudsmanden, fordi finansudvalgets flertal ikke vil støtte denne forening. Det er politisk censur, siger han. Men en kvalitetsbedømmelse og en udsortering er nødvendig ved enhver bevillingstildeling. En sådan bedømmelse kan ikke uden videre kaldes politisk censur. Derfor må man være på vagt over for den agitation, der vil pådutte os, at vi skulle være tilhængere af censur, fordi vi ønsker en bedømmelse, der også inddrager kvalitet og sætter som betingelse, at projekterne er lovmedholdelige.

For det fjerde: et åbent og frit samfund som det danske må ligesom andre demokratiske samfund tage det spørgsmål op, hvordan vi skal forholde os til provokatører. Med provokatører mener jeg i denne sammenhæng ikke uden videre alle, som udfordrer eller udæsker. Det kan være rigtigt at udfordre, det kan være rigtigt at provokere. Det kan have sin plads inden for frihedens rammer. Men de åbne samfund, og det danske samfund er et af de mest åbne, vi har, er i vore dage ude for en lang række af forsøg på at bruge eller rettere at misbruge den åbenhed og den frihed, som råder her, til at nedbryde samfundet og til at skabe kaos.

Den slags samfundsnedbrydende provokation antager mange former. Det går lige fra terroraktioner af de afskyeligste arter, kapringer, vold mod sagesløse, og over til

alle slags procedurer, indgreb og overtrædelse af indgåede aftaler osv., alt sammen for at udøve pression mod samfundet, og dette kan føre til restriktioner, som ellers var overflødige, restriktioner på fri færdsel, det kan føre til undersøgelser, politiaktioner osv., fordi samfundet må og skal værges sig imod dem, der vil nedbryde samfundet indefra.

Når jeg taler om provokatører, drejer det sig altså om dem, der vil misbruge en frisindet lovgivning og misbruge åbne og frie ordninger til at ødelægge selve funktionen. Den slags provokatører, der vil ødelægge spillereglerne og dermed skabe kaos, tvinges man også i frihedens navn til at bremse, for ellers kommer man til at medvirke i det kaosmageri, som er selve provokationens formål, men som den samfundsbevarende netop ikke kan tolerere.

Det er den store vanskelighed, at en frisindet lovgivning kan misbruges, således at et frisindet samfund er nødt til at værges sig, for vanskeligheden er, at vi må værges os på en måde, sådan at misbruget ikke tvinger til forholdsregler, der ødelægger netop det, vi vil værne.

Thorsens optræden er også eksempel på dette. Både han selv og hans sagfører har erklæret, at dette skal være en provokation, og det er klart, at ægte kunst har ofte en provokation i sig. Det fordrejede er, at vi skal forledes til at tro, at enhver provokation også er kunst og fortjener støtte som kunst.

Hr. Thorsen har ønsket at provokere, og han har nået sit mål, for så vidt som han har fået mere omtale end nogen seriøs kunstner. Han har fået alle slags presse i mange lande til at give sig omtale. Han har på en måde også fået folketinget til at spille hans spil i dag.

Faren ved dette er som sagt, at vi rutscher ned i reaktionens grøft, og det er måske den største fare. Den selvfølgelig modstand mod projektet kommer derved til at medføre uønskede følger og følger for andre. Det er min overbevisning, at der er intet, der har skadet støtte til kunst og støtte til ledig filmkunst mere end hr. Thorsens projekt. En frisindet og rimelig lovgivning må nu tages op til en ny vurdering, fordi den er blevet misbrugt til støtte til hr. Thorsens filmprojekt eller til at stille støtte til pro-